

Fortællinger og forbindelser i byens landskab

Et natur- og landskabsprojekt i Jordløse

Udarbejdet af Assens Kommune i samarbejde
med repræsentanter for Jordløse.

November 2018.

Forside- og bagsidefoto: Jordløse set fra luften.
Kilde: <http://jordloese.dk/kystbaandet/> - 360 gra-
der rundt.

Indholdsfortegnelse

Oversigtskort

Jordløse	4
--------------------	---

Grundlaget

Jordløse	5
Byen gennem tiden.	5
Landskabet.	6
Forbindelser	7
Byens liv	7

Projektbeskrivelse

Udfordringen.	8
Formålet	8
Idéen.	8
Perspektiverne	9
Målene	9
Succeskriterierne	10
Forankringen	10
Produkterne	10
Resultaterne	11
Fomidling og sparring.	12

Budget

Specificeret budget.	13
Ansøgningsskema til Byfornyelsens forsøgspulje 2018	14

Øversigtsskorte Jordløse

Grundlaget

Jordløse

Jordløse er rig på kulturhistorie og rummer mange spændende fortællinger - både i byen og i det nære landskab uden for byens bebyggede kant. Der ud over er der ikke langt til store naturoplevelser: Damsboskoven mod sydvest, Helnæsbugten mod vest og Jordløse Bakker mod øst.

Byen gennem tiden

Jordløse er en by med 355 indbyggere, der ligger midt i det vestfynske landskab. Byen nævnes første gang i 1340 i formen Joorløsø. Navnet Jordløse kommer af Jord, der betyder "opdyrket land" og løse, der betyder "lysning". Byen bestod i 1664 af 20 gårde, præstegård og 11 huse. Alle ejendomme var på den tid og indtil 1874-1875 fæstegods under Damsbo Hovedgård, hvor de fleste gårde og husmandssteder blev frikøbt.

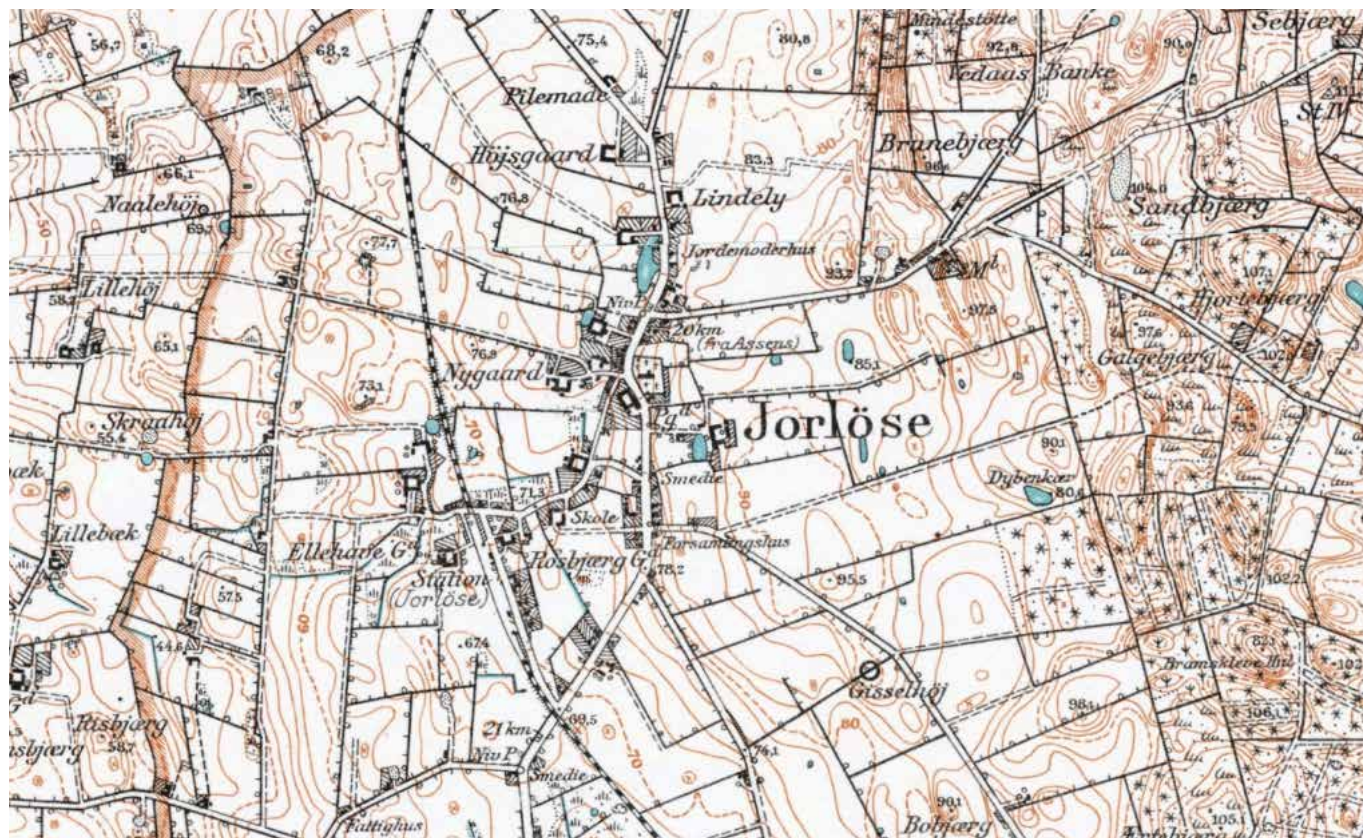
Jordløse har gennem tiden haft ikke mindre end 4 skoler, hvor den nuværende Jordløse Friskole i 1940 blev opført som Jordløse Centralskole. Der

ud over har byen haft et hospital, der lå placeret lige overfor Jordløse Kirke, der er bygget i slutningen af 1100-tallet.

Op gennem 1800-tallet blev der bygget enkelte huse udenfor byen, og i 1860'erne blev Jordløse Mølle opført. Møllen er siden blevet revet ned, og i perioden 1863 til 1900 blev 9 gårde og 7 husmandssteder udflyttet - flere af dem efter at være brændt.

Efter 1875 blev der fra flere gårde udstykket grunde til til huse og husmandssteder - ofte til en datter eller en søn. Der oprettedes høkere og købmandsforretninger og i 1906 blev jernbanen anlagt.

Jordløse blev som følge af jernbanens etablering en aktiv by med forretninger i så godt som alle huse langs byens hovedgade Landevejen. Der var bageri og bageriudsalg, tricotageforretning, skotøjsforretning, slagter og købmandsforretninger for bare at nævne nogle.

Jordløse på de lave målebordsblade (fremstillet 1901-1971). På kortet ses jernbanen vest for Jordløse. Til højre ses Jordløse Bakker med Hjørtebjerg og nederst i højre del af kortet gravhøjen Gisselhøj.

Grundlaget

Efter banens nedlæggelse i 1954 er der ikke længere grobund for det aktive forretningsliv og de fleste forretninger forsvinder én efter én. I 1964 udstykkes Bækgårdens jord til boliger og senere i 2000 udstykkes boliger på Fiskebakken.

Landskabet

Jordløse ligger højt i landskabet på den vestlige kant af bakkeryggen kaldet de Fynske Alper. Landskabet falder markant mod vest, og der er fra de højeste områder i Jordløse en fantastisk udsigt ud over Helnæsbugten. En kvalitet, der er udnyttet ved udstykningen på Fiskebakken.

Landskabet omkring Jordløse er et dyrkningslandskab med jorde i omdrift, frilandsgrise og der ud over en del hestehold. Øst for byen ligger Jordløse Bakker, der er den nordlige del af de Fynske Alper.

Landskabet med de Fynske Alper blev dannet under sidste istid, hvor isranden lå ved Jordløse

og som et resultat af israndens bevægelser frem og tilbage med smeltevand, der førte grus og sand ud over området, blev bakkeryggen dannet.

Jordløse Bakker er et overdrevslandskab, der har været afgræsset gennem tiden. Ordet overdrev kommer af "wara", der betyder udmark eller udyrket areal og "driff", der er beslægtet med at drive. Overdrev betyder med andre ord en "udmark, hvor kvæget drives på græs", og bønderne i Jordløse har således anvendt de fattige jorde i bakkerne til græsning for landsbyens kreaturer.

Ét af højdepunkterne i Jordløse Bakker er Hjortebjerg, der med sine 107 moh byder på en storslået udsigt ud over det fynske landskab og Helhæsbugten. Hjortebjerg er registreret på bestigbjerge.dk og er således et mål for mange besøgende. I Jordløse Bakker er færdsel til fods tilladt overalt.

Landskabet omkring Jordløse er ud over at være rigt på natur også rigt på fortidsminder og rum-

Én af Jordløses mange tidligere forretninger. Skomager Rasmus Chr. Hansen og hustruen Sofie udenfor Landevejen 38 år ca. 1910.

Grundlaget

mer mange gravhøje. Særligt i området mod sydvest ved Damsbo Skov er koncentrationen stor. Nålehøj og Gisselhøj ligger dog ganske tæt på Jordløse. Nålehøj ligger 800 meter vest for Jordløse og er en rundhøj fra oldtiden. Nålehøj har haft en diameter på 22 til 24 meter i diameter og en højde på omkring 4 meter. Gisselhøj er en rundhøj fra den ældre del af bronzealderen (1800-1000 f.Kr.) og måler 25-26 meter i diameter med en højde op mod 5,5 meter. Gisselhøj ligger øst for Jordløse i en afstand på kun 300 meter. Her ud over ligger en 5.600 år gammel runddysse et godt stykke udenfor byen mod øst. Runddysens kammer er placeret på en 16 meter bred jordhøj, der er omgivet af 21 store rundsten.

Forbindelser

Der er ikke langt til Helnæsbugten fra Jordløse og omkring 500 meter syd for byen løber den nye Lillebæltsti, der på denne delstrækning løber fra Nabben mod vest til Damsbo Strand mod syd. Lillebæltstien er alene for vandrere, og det er planen, at strækningen ved Jordløse skal kobles sammen med den del af stien, der løber fra Å Strand til Løgismose Strandcamping.

Fra Jordløse er det også muligt at komme til Damsboskoven og Damsbo Strand til fods og på cykel ad en rute, der går forbi Damsbo Hovedgård og gennem området med de mange fortidsminder.

Længere mod øst ved Enemærket-skoven, der hører under Steensgård Gods, er ét af startpunkterne på Riderute Sydfyn. Rideruten løber gennem nogle af Danmarks smukkeste landskaber, herunder de sydfynske godslandskaber. Foruden Steensgård Gods har godserne Holstenshuus og Brahetrolleborg sammen med Bikubefonden og Naturstyrelsen lagt arealer til det 75 km sammenhængende spor. Riderute Sydfyn er ikke koblet op på en forbindelse til Jordløse.

Ud over de 75 km spor på Riderute Sydfyn kan man ved Trente Mølle med ridekort ride i de private skove samt gratis på Naturstyrelsen arealer. Fra den vestligste del af skovene er der i lige linje kun 4,5 km til Jordløse bykant.

Byens liv

Jordløse er en aktiv by med mange foreninger og aktiviteter. På www.jordloese.dk skriver byen følgende:

Tingene sker nemlig i Jordløse, og det smitter. Vi hjælper hinanden. Og mange ting lykkes i dette fællesskab. Fællesskabet er også grundpillen i vores vision om en bæredygtig landsby. Mange er involverede i tanker og idéer omkring visionen, og den er endnu et eksempel på, at vi har et stærkt fællesskab, hvor mange tager ansvar. Det kommer til udtryk i aktiviteter som:

- Musik-i-byen
- Pedelgruppen
- Flaglauget
- Udsmykningsgruppen
- Skolehaver
- Teltgruppen
- Lære-være-steds gruppen
- Holgers-Lege-Være-Steds gruppen
- Ride-være-stedet
- Jordløse musikfestival
- Jordløse og Omegns Græsningslaug.

Aktiviteterne understøtter visionen om bæredygtig landsbyudvikling, hvor økonomi og økologi sammentænkes med sociale og kulturelle værdier. Næste skridt i vores vision er alternative byggerier med bofællesskab, hvor generationer på tværs kan hjælpe hinanden, lære af hinanden og leve et godt liv med hinanden. Aktiviteterne bakkes op af et aktivt foreningsliv omkring beboerforening, forsamlingshus, lokalhistorisk arkiv, friskole, naturbørnehave og boldklub.

I Jordløse mener vi, at forudsætningerne er til stede, for at tilflyttere og beboere sammen kan forme de rammer, der kan være fundamentet for et godt liv.

Kirken er også et stort aktiv i landsbyen. Den er både et kulturhistorisk monument, bygget helt tilbage i slutningen af 1100 tallet og en aktiv og åben kirke. Kirkens åbenhed viser sig både i de mange arrangementer der afholdes, og i engagementet i landsbyen liv.

Projektbeskrivelse

Udfordringen

Hvilket problem eller udfordring vil projektet konkret fokusere på at løse?

Jordløse er en landsby på Vestfyn, hvor der ses et faldende befolkningstal i byen med opland, hvorfor Jordløse er afhængig af at blive revitaliseret og udviklet for at sikre dens overlevelse.

Byen har mange idérige borgere, der gør en stor indsats, men udfordringen er at sikre, at Jordløse også i fremtiden er levedygtig og attraktiv som bosætningsby. Jordløse har brug for at være noget særligt.

Og Jordløse har noget særligt – den ligger naturskønt med et fantastisk landskab og smukke udsigter. Der er kort til vandreruter, rideruter, vand og naturområder.

Udfordringen er dog, at man ikke associerer Jordløse med disse kvaliteter. Derfor er der brug for at skabe en større synlighed af eksisterende forbindelser, samt at etablere nye forbindelser fra byen og ud til de omkringliggende natur- og landskabsværdier. Samtidig er de eksisterende natur- og landskabsforbindelser ikke koblet direkte med Jordløse, men ligger som fragmenter, der med fordel kan sammenbindes med byen. Herved vil Jordløse blive en del af de oplevelser, der ligger i landskabet omkring, og Jordløse vil blive noget særligt, hvilket både kan bidrage til at fastholde nuværende borgere og tiltrække potentielle tilflyttere.

Den Gamle Smedie, der står intakt, og kan indgå i den kulturhistoriske fortælling.

Formålet

Projektets overordnede formål er at understøtte Jordløse som et attraktivt sted i forhold til bosætning og naturturisme.

Projektets formål er at få aktiveret Jordløse i forhold til kulturhistorien og de natur- og landskabsværdier, der er i området omkring byen. Jordløse skal være et valg for naturturister og for folk, der ønsker at bosætte sig på landet med mulighed for at bevæge sig ud i naturen. Jordløse skal være et sted, hvor man tager ophold, går på opdagelse i og overnatter i, og Jordløse skal være det attraktive sted at bo for den landskabs- og naturinteresserede og for rytteren, der gerne vil ud i naturen på hesteryg.

Ved at skabe øget adgang til naturen og landskabet omkring Jordløse skal byen med sine kulturhistoriske fortællinger flette sig ind i naturen og landskabet udenfor med en forankring i byens rum.

Idéen

Den overordnede idé er fortællingerne og forbindelserne. Fortællingerne og forbindelserne i byens rum og fortællingerne og forbindelserne udenfor byen - det hele bundet sammen af stier fra byen og ud til landskabet og naturen udenfor byen.

Byens ankerpunkter til landskabet

Landskabet forankres ind i byens rum med Landevejen og de grønne pladser som knudepunkter. Knudepunkterne forskønnes, så de bliver tydelige markører for forbindelsen til landskabet. Fra knudepunkterne bevæger man sig ud i byens og landskabets spor med tilhørende fortællinger.

Byens spor

Jordløses kulturhistorie og mange fortællinger formidles ved en vandring gennem byen af bystierne. Der formidles om Jordløse gennem tiden, hvor Landevejens mange huse rummede et aktivt forretningsliv, der formidles om de prominente personer, der har boet eller på anden vis har påvirket Jordløse, om præsterne og kirken, og der fortælles sjove anekdoter og skabes en kulturhistorisk fortælling om byen og dens tilhørende

Projektbeskrivelse

landskab. De gamle fortællinger får nyt liv og Jordløse, som den ser ud i dag, sættes i et historisk perspektiv - fortid og nutid flettes sammen.

Landskabets spor

Forankret i byen etableres markerede stier ud i landskabet, så byens rum får en forbindelse med naturen og landskabet udenfor. Stierne etableres i et økologisk dyrket kulturlandskab med køer og frilandsgribe på markerne. De etableres, så de går forbi de mange landskabsspor, der er omkring Jordløse som fx gravhøjene, udsigtspunkterne, og de botanisk interessante naturområder. Der skabes en fortælling om landskabets betydning for Jordløse og dens udviklingshistorie. Som nedslagspunkter på ruten etableres pausepladser med shelter og udkigstårn. Faciliteter for den brede målgruppe.

Målene

Projektets mål:

- At få landskabet forankret i byens knudepunkter, hvor der via en opgradering af byrummet skabes en tydelig markering af byens forbindelser ud til landskabet.
- At få formidlet byens kulturhistorie i sammenhæng med naturen og landskabet via formidlingsskilte suppleret med en digital vandring

Byens spor med stier, huse med en særlig historie, Landevejens forløb og grønne rum/pladser.

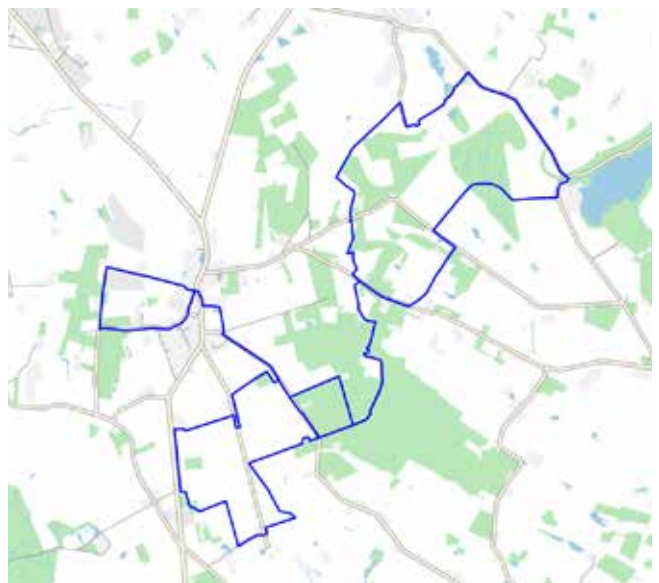
rundt i byen via fx Apps og QR-koder mv. Herunder en afmærkning af ruten.

- At få etableret et netværk af markerede landskabstier fra byens rum ud til naturen og landskabet. Herunder at få ruterne afmærket samt opsat formidlingsskilte ved kultur- og naturspor som fx gravhøje mv..
- At få etableret shelterpladser og udkigstårn.
- At få udarbejdet infoldere til shelterpladserne.

Succeskriterierne

Projektets succeskriterier:

- Projektet gennemføres ved en høj grad af frivillig indsats fra lokalsamfundets borgere.
- Der skabes positiv omtale af Jordløse i div. medier og nyhedsportaler.
- Jordløses borgere får et mere indgående kendskab til deres bys kultur- og naturhistorie.
- Jordløses borgere bruger i højere grad landskabet og naturen udenfor byen.
- Flere vælger at besøge Jordløse ifm. endagsudflugter.
- Flere besøger Jordløse for at tage ophold og overnatte i shelter.
- Der bliver en øget interesse for at bosætte sig i Jordløse.

Landskabets spor, der kobler landskabet og naturen op på Jordløse.

Projektbeskrivelse

Dokumentationen

Hvordan vil projektet måle og dokumentere, om projektets mål er opfyldt?

Efter projektets gennemførelse foretages en evaluering ift. de opstillede målsætninger og succeskriterier, der alle er konkrete og målbare. Assens Kommune og arbejdsgruppen i Jordløse vil foretage evalueringen og udarbejde en afsluttende rapport.

Målsætningerne er målbare umiddelbart efter projektets gennemførelse, mens succeskriterierne er målbare på forskellige tidspunkter.

Succeskriteriet for graden af lokalområdets projektinvolvering måles umiddelbart efter projektafslutning, og vil indgå i evalueringsrapporten. Succeskriteriet ift. positiv omtale i medier og nyhedsportaler måles via optælling af opslag efter ca. 3 mdr. Succeskriterierne ift. Jordløses borgeres øgede kendskab til og brug af byens natur- og landskabsværdier måles efter 6 mdr. via spørgeskemaundersøgelser. Succeskriterierne ift. øget besøgstal udefra, der gør brug af natur- og landskabsværdierne og de tilknyttede faciliteter, måles hhv. 6 og 12 mdr. efter projektets gennemførelse, da kendskabet til Jordløses nye muligheder skal have tid til at blive spredt. Dette måles via optælling af brugere af shelters samt Turistkontorets registreringer. Efter 24 mdr. blive det målt, om Jordløse har opnået øget bosætning.

Forankringen

Hvad er projektets plan for forankring og/eller plan for finansiering efter tilskuddets udløb?

Projektet er udviklet i samarbejde med Jordløse, og idéen bæres i høj grad af Jordløses borgere. Bliver projektet en realitet, vil den lokale landmand, der ejer jorden, hvor landskabsstierne ønskes etableret, lægge jord til. Ligeledes har mange lokale borgere ydret ønske om, at de ønsker at medvirke aktivt til realiseringen af projektet. Det store engagement, landsbyen udviser, samt den lokale lodsejers villighed til at lægge jord til, er en meget stor styrke for projektet. Det er dermed

konceptet i projektet, at byen overtager forankringen af projektet efter endt realisering, med minimal støtte fra Assens Kommune.

Der kan ved udskiftning af afmærkningspæle o.lign. ydes tilskud fra Assens Kommune til materialer i det omfang, kommunen har afsat midler dertil. Ligeledes vil der ved shelterpladserne og udkigstårnet være løbende vedligehold og udskiftning af materialer med kommunalt tilskud. De grønne knudepunkter og forbindelsesankre inde i byen vil blive vedligeholdt af de frivillige landsbypedeller – en ordning som Assens Kommunen har etableret i samarbejde med Jordløses borgere og Lokalråd. Løbende vedligehold af natur- og ridedstier vil blive udført af Jordløses Lokalråd.

Produkterne

Hvad er projektets produkter?

- En åbningsceremoni med klipning af rød snor, hvor stierne tages i brug af den brede målgruppe (lokale borgere, vandrere, ryttere og cyklister). Pressen inviteres til åbningen for at skabe øget opmærksomhed omkring projektet.
- Udarbejdelse af publikation om projektet og dets resultater med henblik på at kunne inspirere andre lokalsamfund – herunder formidles processen fra idé til realisering. Publikationen vil ligge til fri afbenyttelse på diverse relevante websites og portaler. I publikationen vil der være kontaktinfo til nøglepersoner i projektet, som vil stille sig til rådighed med råd og vejledning for andre, der vil gøre brug af projektets idéer.
- Assens Kommune tilbyder at deltage på relevante konferencer og fortælle om projektet og dets resultater (fx i regi af Landdistriktsudvikling og Åben-landsbynetværk mv.).
- Udarbejdelse af turistbrochure samt lille videofilm, der fortæller om lokalområdets natur- og landskabsværdier, samt de dertil tilknyttede faciliteter (formidlingstavler, shelters og udkigstårn). Film og brochure vil blive distribueret til det lokale turistkontor, på Assens Kommunes og Jordløse Lokalråds websites og Facebooksider mv.

Projektbeskrivelse

Resultaterne

Hvilke væsentligste aktiviteter/faser skal gennemføres, for at projektet når sine resultater og opfylder sine mål?

I projekteringsfasen vil der være en detaljering og planlægning af det konkrete projekt. Formidling af byens kultur- og naturhistorie forudsætter en fase med vidensindsamling og efterfølgende udarbejdelse af tekster til formidlingstavler samt digital formidling. Vidensindsamlingen varetages af Jordløse Lokalhistoriske Arkiv, og landskabsstierne planlægges af byens borgere.

Hele projektet med koblingen ml. Jordløse og det omkringliggende landskab skal tænkes som en helhed, hvorfor en ekstern konsulent skal kvalificere projektet yderligere. På grundlag af et udbud for udarbejdelse af projektet indgås aftale med en landskabsarkitekt. Denne vil, i tæt samarbejde med Jordløse, detaljere og nærtænke projektet.

I den efterfølgende anlægsfase vil gennemførelse af anlæg, der vedrører byens kobling til landskabet, blive varetaget af Assens Kommune i samarbejde med Jordløse. Dette vil være en opgradering af centrale ankerpunkter i byrummet og etablering af forbindelser ud til landskabet.

Opsætning af tekster til formidlingstavler mv. varetages af en ekstern grafisk konsulent. Anlæg af stier i landskabet og opmærkning deraf samt opsætning af shelters, udkigstårn mv. varetages af Jordløse.

Hvem får direkte gavn af projektets gennemførelse og resultater?

Jordløses borgere får direkte gavn af projektets gennemførelse og resultater, da de i kraft af deres bopæl får mulighed for til dagligt at benytte sig af de nye rekreative samt natur- og landskabsmæssige tilbud, der skabes. Naturturister på dagsudflugt vil også få gavn af projektets resultater.

En meget stor målgruppe, der tillige vil få gavn af projektet, er såvel danske som udenlandske

vandreturister, der vil få forbindelsesruter mellem eksisterende stier som Øhavsstien, Lillebæltstien og stierne øst for Jordløse i Jordløse Bakker. Vandrerne vil få raste- og overnatningsmuligheder, samt mulighed for at krydre vandreturen med et indblik i Jordløses kultur- og naturhistorie, samt de mange tilknyttede fortællinger.

Rytteren, der kører ud for en god rideoplevelse, vil ligeledes få gavn af projektets resultater, ligesom rytteren, der ønsker at bosætte sig et sted, hvor der er gode ridemuligheder. Der er således tale om et multifunktionelt natur- og landskabsprojekt, hvor meget varierede grupper vil få gavn af projektets gennemførelse og resultater. Derudover vil både Jordløse by og Assens Kommune få gavn af projektet i kraft af, at Jordløse bliver mere attraktiv ift. bosætning.

Hvilken gavn får byfornyelsesindsatsen af projektets resultater?

Dette projekt vil være et eksempelprojekt ift. byfornyelsesindsatsen, som andre landsbyer med fordel kan blive inspireret af. Ligesom Jordløse oplever andre landsbyer et dalende befolkningstal. Når befolkningstallet svinder ind, bliver der behov for at gentænke og revitalisere byen med opland for at fremtidssikre lokalsamfundet. Ved at aktivere lokale potentialer – som fx specielle natur- og landskabsværdier og/eller specielle kulturarvsværdier – kan der skabes en ny vital fortælling om lokalsamfundet, der gør området attraktivt ift. såvel bosætning som turisme.

Et eksempel til efterfølgelse er desuden, at projektet drives af lokale ildsjæle, hvilket kan vise andre mindre lokalsamfund, at hvor der er vilje er der vej, og at man ved at arbejde sammen, og engagere sig aktivt i sit lokalsamfund, kan skabe en positiv forandring, der gør området mere attraktivt for potentielle tilflyttere og besøgende.

Ligeledes kan projektet virke inspirerende i forhold til, at en lodsejer stiller sin jord til rådighed for etablering af naturstier. Derved medvirker lodsejeren til at styrke sit lokalsamfunds attraktionsværdi for både nuværende borgere samt potentielle tilflyttere og besøgende.

Projektbeskrivelse

Formidling og sparring

Hvad er projektets tre vigtigste budskaber?

- Lokalt engagement er drivkraften til at skabe forandring og gøre lokalsamfundet attraktivt.
- Der er et stort potentiale for mindre lokalsamfund i at få aktiveret fortællingerne og natur- og landskabsværdierne i det nære landskab, samt at sikre mulighed for, at man kan komme ud i landskabet og få en naturoplevelse.
- Ved at tænke landsbyens nære natur og landskaber ind i et større netværk af stiforbindelser, skabes der muligheder, der kan være grobund for fornyet interesse for at bosætte sig på landet samt øget mulighed for at tiltrække turister, der ønsker natur- og landskabsoplevelser.

Hvilke målgrupper har projektet?

- Landets øvrige landsbyer og lokale grupper, der arbejder med udviklingen af deres lokalsamfund, som fx Lokalråd og kommunale landdistriktsråd, bl.a. via netværket Landdistrikternes Fællesråd og dennes landdistriktsportal "landdistrikterne.dk".
- Landets kommuner ift. landdistrikts- og lokalsamfundsudvikling, bl.a. via Kommunernes Landsforening (KL).
- Landsdækkende webportaler vedr. formidling af vandrestier, som fx webportalen "Spør i Landskabet".

Hvordan formidles projektets budskaber og resultater?

Som beskrevet under punktet "Projektets produkt(er)" vil der blive udarbejdet en publikation, der fortæller om projektet og dets resultater. Publikationen formidles til landets øvrige små lokalsamfund, kommuner mv. gennem de netværk og portaler, der er beskrevet under ovenstående punkt "målgrupper".

Derudover vil der ske en løbende formidling af projektets budskaber og resultater via dagspressen samt på kommunens Facebookside. Målgruppen for denne formidling vil være kommunens borgere og dermed også potentielle gæster

samt tilflyttere til Jordløse indenfor kommunegrænsen.

En væsentlig platform at kommunikere på vil ligeledes være Jordløses egen hjemmeside, der dog primært vil henvende sig til de lokale borgere. For at ramme en bredere målgruppe gennem formidlingen, vil der blive taget kontakt til Fyns Stiftstidende ifm. både igangsætningen og indvielsen af projektet. Målgruppen for denne formidling vil være borgere og potentielle gæster samt tilflyttere til Jordløse udenfor kommunegrænsen.

Projektets resultater vil tillige blive formidlet til det lokale turistkontor i form af en brochure, der beskriver Jordløses natur- og landskabsværdier, naturstier samt tilknyttede faciliteter.

Hvordan koordineres/skabes samarbejder med andre relevante projekter eller initiativer

Potentialet for at koble Jordløses stier op på eksisterende stisystemer er stort. Jordløse ligger midt i det hele. Sammenhængende stisystemer for en bred gruppe af brugere vil gøre Jordløse attraktiv for naturturisme og ift. bosætning for særligt hestefolk, der bevidst går efter at bosætte sig i områder, hvor der er adgang til sammenhængende rideruter.

Projektets gennemførelse vil skabe et netværk af stier i det nære landskab omkring Jordløse. Stier, der kobler landskabet og naturen op på Jordløse og den fortælling, der formidles i byen. En videreudvikling af projektet vil være at få skabt forbindelser endnu længere ud, så stisystemet ved Jordløse bliver koblet op på Riderute Sydfyn mod øst. Det vil være en strækning på 4,5 km med etablering af spor.

Med en opkobling ned til Riderute Sydfyn og de vandreruter, der er i det område, vil det være muligt for både vandrere og ryttere at nå Jordløse, idet Øhavsstien og Lillebæltstien allerede kan tilgås vest for Jordløse.

Øhavsstien og Lillebæltstien er alene for vandre-re. For ryttere vil der kunne arbejdes på et spor 2 km videre mod nord op til Naturstyrelsens arealer ved Sønderskov og Lærkedal, hvor der i dag må rides frit.

Bilag - Specificeret budget

Specificeret budget - Fortællinger og forbindelser i byens landskab				
Projektering	Timepris (ekskl. moms)	Antal	I alt (ekskl. moms)	Bemærkninger
Konsulenttimer (Landskabsarkitekt)	1.000 kr.	250	250.000 kr.	Der ansættes en konsulent til at udarbejde en dispositionsplan for koblingen mellem Jordløse og landskabet udenfor. Opgaven vil være at komme med en løsning på, hvordan der kan skabes en tydelig forankring af landskabet i byens rum, og hvordan den forankring kan blive synlig langs Landevejens forløb. Og omvendt - hvordan der i landskabet kan ske en kobling til byen, så der også i landskabet er en synlig forbindelse ind til byens rum
Overordnet formidling af projektet				Bemærkninger
Digital formidling af projektet			100.000 kr.	Digital formidling via interaktiv løsning, der skal udvikles ifm. projekter. App eller link til hjemmeside, hvor man tilgår et interaktivt kort, hvor ens placering løbende opdateres, og ruteforløb samt formidlingspunkter er vist. Ved ankomst til et formidlingspunkt får man adgang til en formidlet tekst. Kan også udvikles med en lydfil, hvor teksten oplæses. Skal suppleres infotavler.
Udarbejdelse af tekster samt grafisk layout af infofolder om byens spor ud i landskabet - grafisk arbejdsplan	1.000 kr.	20	20.000 kr.	Grafiker opsætter infofolderens layout, inklusiv udarbejdelse af kortmateriale. Tekstmaterialet til folderen udarbejdes af Jordløse og kommunen. Kommunen trykker infofolderne og kan løbende gøre dette efter behov. Folderen udarbejdes, så den fortæller om historierne i såvel byens rum som i landskabet. Folderen sættes i holdere på ankomststederne. Folderen indeholder et kort med ruter og forløb
Delsum			120.000 kr.	
Aktivitet/facilitet	Stk. pris (ekskl. moms)	Antal	I alt (ekskl. moms)	Bemærkninger
Landskabets forankring i byens rum				
Oggradering af ankerpunkter i byens rum			350.000 kr.	Gennemførelse af byrumsanlæg, der i byens rum skaber en tydelig kobling ud til landskabet.
Etablering af kobling mellem byens rum og landskabet			250.000 kr.	Koblingen kan bestå af forskellige fysiske anlæg/forløb, der skaber en sammenhæng på tværs af grænsen mellem by og landskab.
Forankring i landskabet af forbindelsen fra byens rum			200.000 kr.	Etablering af fysiske anlæg, hvor forbindelsen fra byen forankres i landskabets rum.
Delsum			800.000 kr.	
Byens spor				
5 stk. tre-sidet infotavler. Stander samt skilte trykt på UV-acrylplast	27.000 kr.	5	135.000 kr.	Standere med trekantet roterende infotavle. Infotavlerne, der skal sidde på den trekantende stander, udføres som vejbestandige og meget slidstærke skilte med lang levetid.
Grafisk opsætning af skilte - arbejdsplan	1.000 kr.	40	40.000 kr.	Grafiker opsætter skiltets layout inkl. udarbejdelse af kortmateriale og illustrationer.
Små skilte - markering af rute	100 kr.	50	5.000 kr.	Skilte til markering af bystierne. Skal udføres meget enkelt og ikke for dominerende i byens rum.
Delsum			180.000 kr.	
Landskabets spor				
Tinglysning af brugret til stier i projektet etablerede stier			6.660 kr.	Tinglysning af brugret til stier på lodsejers jord skal sikre, at der ved evt. fremtidig ejerskifte stadig er offentlig adgang til de i projektet etablerede stier. Udgiften indeholder betaling af tingsyningsgrundbeløb samt betaling til landsinspektørs udarbejdelse af tingsyningsmateriale.
Fugle- og udkigstårn	40.000 kr.	1	40.000 kr.	Opsættes, så der kan formidles om områdets fugleliv samt udsigter over Helnæsbugten.
Shelter med græstag	40.000 kr.	4	160.000 kr.	For at sikre en optimal landskabelig tilpasning vælges som udgangspunkt shelters med græstag.
Muldtoilet	30.000 kr.	2	60.000 kr.	Med nedgravet tank.
Bord- og bænkesæt	6.500 kr.	4	26.000 kr.	Udføres i robust og vejrbestandigt materiale.
Skraldespande	2.500 kr.	4	10.000 kr.	Der sættes skraldespand op ved hver shelterplads samt ved udsigtspunktet.
Pæle til hestefolde	60 kr.	60	3.600 kr.	Robinpæle.
Tråd til hestefolde	150 kr.	3	450 kr.	Varmgalvaniseret tråd 2 mm.
Trærafter til hestefolde - løbende meter	15 kr.	300	4.500 kr.	Som overligger til at supplere hegnstråden.
Egepæle 125x125mm/145cm	200 kr.	100	20.000 kr.	Til piktogrammer.
Piktogramskilte	35 kr.	200	7.000 kr.	Skilte til opsætning på pæle (pæle, rytter, shelterplads mv.).
Stort skilt A1/A0 inkl. skilteholder	10.000 kr.	2	20.000 kr.	Opsættes centrale steder, der fungerer som knudepunkt for bystierne og landskabsstierne. Vejrbestandige og meget slidstærke skilte med lang levetid.
Grafisk opsætning af A1/A0 skilte - arbejdsplan	1.000 kr.	14	14.000 kr.	Grafiker opsætter skiltets layout inkl. udarbejdelse af kortmateriale og illustrationer.
Infotavle i A3 trykt på UV-acrylplast inkl. holder	5.000 kr.	10	50.000 kr.	Vejrbestandige og meget slidstærke skilte med lang levetid.
Grafisk opsætning af A3 skilte - arbejdsplan	1.000 kr.	60	60.000 kr.	Grafiker opsætter skiltets layout inkl. udarbejdelse af kortmateriale og illustrationer.
Etablering af vandhane ved shelterplads	15.000 kr.	1	15.000 kr.	Der graves vandledning ned, så der kan komme vand på den sydlige shelterplads.
Henvissingsskilt til P-plads	1.000 kr.	1	1.000 kr.	Opsættes på Håstrupvej. Skal vise ind til P-pladsen ved udsigtspunktet.
Slagleklipper	35.000 kr.	1	35.000 kr.	Til anlægsfasen og løbende drift/vedligeholdelse.
Græsfrø	60 kr.	30	1.800 kr.	Eftersåning.
Delsum			535.010 kr.	
Samlet budget (ekskl. moms)			1.885.010 kr.	

Helnæsbugten

